

MINISTERSTVO ZDRAVOTNÍCTVA SLOVENSKEJ REPUBLIKY**realizuje**

Názov projektu:	Tvorba odporúčaných a štandardných postupov pre výkon prevencie a včasnej intervencie v súvislosti s migráciou štátnych príslušníkov tretích krajín na Slovensku
Názov fondu:	Fond pre azyl, migráciu a integráciu
Národný cieľ:	2 - Integrácia
Akcia / priorita:	12 - Opatrenia zamerané na implementáciu Akčného plánu na integráciu štátnych príslušníkov tretích krajín
Kód výzvy / vyzvania:	SK 2018 AMIF SC2.1
Kód projektu:	SK 2018 AMIF SC2.1

POPIS A ZHRNUTIE PROJEKTU

Cieľom projektu je vypracovať odporúčané a štandardné postupy na výkon prevencie (predchádzania vzniku a prenosu ochorení) a (krízovej a včasnej) intervencie pre skorý záchyt, diagnostiku a liečbu ochorení v súvislosti s migráciou štátnych príslušníkov tretích krajín. Spoločný interdisciplinárny prístup ku zdraviu štátnych príslušníkov tretích krajín sa zameriava na podporu lepšieho pochopenia zdravotného stavu štátnych príslušníkov tretích krajín, ako aj na podporu a prispôbenie vhodného klinického prístupu k zdravotným potrebám štátnych príslušníkov tretích krajín. Projekt venuje zvláštnu pozornosť zdravotným potrebám zraniteľných skupín osôb, ako sú neploleté osoby, tehotné ženy, obeť obchodovania, mučenia a násilia. Projekt je navrhnutý tak, aby bol implementovaný v úzkej spolupráci s národnými a miestnymi orgánmi štátnej správy a ďalšími aktérmi zúčastňujúcimi sa na podpore a ochrane zdravia štátnych príslušníkov tretích krajín. Pridanou hodnotou projektu bude spolupráca s už realizovanými projektmi podporenými EÚ, využívanie multidisciplinárnych a interdisciplinárnych prístupov, a zavedením nástroja *e-health migration SK* zlepšenie monitorovania činností, zdravotného stavu a potenciálnych zdravotných rizík štátnych príslušníkov tretích krajín na Slovensku.

Ďalším hlavným nástrojom zlepšenia prevencie, ochrany a podpory zdravia štátnych príslušníkov tretích krajín na Slovensku budú vyvinuté odporúčané a štandardné klinické postupy, ktoré budú mať interdisciplinárny charakter, a zameranie na udalosti v ktorých je potrebná interdisciplinárna aj zdravotná intervencia pre zníženie rizika poškodenia zdravia, morbidita a mortality migrujúcich jedincov zvlášť tých, ktorí sú zasiahnutí násilím, migráciou alebo obchodovaním. Projekt synergicky nadväzuje na nákladovo-efektívne a na dôkazoch založené riešenie tvorby štandardných postupov, diagnostiky a liečby ochorení populácie Slovákov realizovaný v spolupráci MPSVR SR a MZ SR. Z tohto dôvodu je vhodné začleniť ho do gescie MZ SR so samotným vytvorením interdisciplinárnych tímov, ktoré jednotlivé postupy budú nie len tvoriť ale aj participovať na ich implementácii vo forme vzdelávania a vytvárania siete „integrovaných tímov“ v jednotlivých regiónoch pre ľahšiu, dostupnejšiu a efektívnejšiu aktiváciu „záchytných“ a podporných systémov v súvislosti s migráciou a efektívnou integráciou.

Spolupráca na miestnej úrovni sa navrhuje v predkladanom projekte aj cestou tzv. centier primárnej prevencie a včasnej intervencie t.j. ambulantných (primárnych a špecializovaných) zariadení poskytujúcich verejno-zdravotnícku, zdravotnú a ďalšiu interdisciplinárnu starostlivosť v súčinnosti s nezdravotníckymi organizáciami ako napr. rezortmi (najmä MV SR, MPSVaR, MZVaEZ) a inštitúciami (napr. akademickými a výskumnými) a mimovládny organizáciami pôsobiace v oblasti prevencie, krízovej a včasnej intervencie, integrácie štátnych príslušníkov tretích krajín, problematike obchodovania s ľuďmi a pod.

Zavedenie interdisciplinárnej prevencie a postupov včasného záchytu zlepší a urýchli diagnostický proces ochorení v počiatočných štádiách a povedie k lepšej podpore a ochrane zdravia. Vývoj týchto nástrojov a databázy poskytne potrebné informácie na stanovenie včasných opatrení na predchádzanie ďalšieho zhoršovania zdravia a podporí komplexné riadenie v interdisciplinárnom kontexte otázok migrácie.

CIELE PROJEKTU

Ciele projektu (max. 3 ciele projektu)

Číslo	Názov cieľa
1.	Zlepšenie prístupu ŠPTK k zdravotnej starostlivosti (tvorbou preventívnych a klinických postupov)
2.	Vytvorenie mechanizmu prevencie a krízovej intervencie v súvislosti s migráciou
3.	Zvýšenie odborných kapacít v oblasti poskytovania zdravotnej starostlivosti ŠPTK

CIELE PROJEKTU	
Číslo	Názov aktivity
1.	Riadenie, administrácia a publicita projektu
2.	Analýza súčasného stavu a návrh plánu aktivít
3.	Vývoj a schválenie odporúčaných a štandardných postupov pre výkon prevencie a včasnej intervencie v súvislosti s migráciou na Slovensku
4.	Zavedenie odporúčaných a štandardných postupov do praxe pomocou vytvorenia webového centra (e-health migration SK) a vzdelávania členov regionálnych odborných tímov (MReSPIS)
4.1	<i>E-health migration SK</i>
4.2	<i>Vzdelávanie regionálnych interdisciplinárnych tímov</i>

CIEĽOVÉ SKUPINY PROJEKTU	
Názov cieľovej skupiny	
interdisciplinárni odborníci	
zdravotnícki pracovníci	

MIESTO REALIZÁCIE PROJEKTU	
Kraj SR	
	Bratislavský, Trnavský, Nitriansky, Trenčiansky, Banskobystrický, Žilinský, Košický, Prešovský

ODÔVODNENIE PROJEKTU

Východisková situácia

Vnútroštátne záväzné dokumenty:

Vychádzajúc z unesenia vlády Slovenskej republiky č. 45 z 29. januára 2014, ktorým v ustanovení bodu B.4 predmetného uznesenia vlády Slovenskej republiky sa ukladá príslušným rezortom *plnenie cieľov a opatrení vyplývajúcich z Integrovačnej politiky Slovenskej republiky*.

V rámci Integrovačnej Politiky SR (oblasť zdravotná starostlivosť) pre MZ SR vyplývajú nasledujúce úlohy:

1. Opatrenie

Podporovať sebestačnosť cudzincov a zabezpečiť ich prístup a uplatnenie na trhu práce, čím sa zabezpečí aj ich prístup k verejnému zdravotnému poisteniu a prístup k zdravotným službám. Je potrebné zároveň zlepšiť prístup k zdravotnej starostlivosti pre marginalizované skupiny, skupiny cudzincov zasiahnutých životnou krízou, osôb s ťažkým zdravotným postihnutím, seniorov a cudzincov bez trvalého pobytu.

2. Opatrenie

Informovať poskytovateľov zdravotnej starostlivosti (interné oznámenie; webové sídlo) o rozsahu zdravotnej starostlivosti poskytovanej na základe predloženia dokladu o oprávnení na poskytnutie zdravotnej starostlivosti cudzincovi.

3. Opatrenie

Zlepšiť prístup k zdravotnej starostlivosti pre marginalizované skupiny, skupiny zasiahnuté životnou krízou, osôb s ťažkým zdravotným postihnutím, seniorov a cudzincov bez trvalého pobytu.

Na podklade uvedených opatrení MZ SR navrhuje týmto projektom zlepšiť a skvalitniť:

- a) štandardnými postupmi pre výkon prevencie a štandardnými diagnostickými a terapeutickými postupmi s uplatnením multidisciplinárneho prístupu v kontexte princípov multikulturalizmu, základných etických a medzinárodných odporúčaní podporiť dostupnosť nástrojov primeranej ochrany/ podpory zdravia, predchádzaniu ochoreniam a iniciácii skorej diagnostiky a liečby ochorení u štátnych príslušníkov tretích krajín, zvlášť utečencov na podklade evidence-based prístupov
- b) dostupnosť verejno-zdravotníckych a klinických služieb prevencie v porovnateľnej kvalite zdravotnej starostlivosti pre štátnych príslušníkov tretích krajín vo všetkých regiónoch Slovenskej republiky vytvorením tréningového programu pre profesionálov a ich vyškolením pre profesionálnu prácu s populáciou štátnych príslušníkov tretích krajín
- c) efektívny, udržateľný a inovatívny prístup v dokumentovaní zdravia štátnych príslušníkov tretích krajín a ich komplexného manažmentu najmä zriadením nástrojov ako *e-health for third-country nationals* (zabezpečí register štátnych príslušníkov tretích krajín a ich zdravotného stavu) a regionálnej siete poskytovateľov integrovanej zdravotnej starostlivosti pre štátnych príslušníkov tretích krajín (tzv. *MReSPIS* – Migračná Regionálna Sieť Poskytovateľov Integrovanej zdravotnej

starostlivosti) zabezpečí komplexný, rýchlo aktivovateľný a dostupný systém vyškolených pracovísk pre starostlivosť o zdravie štátnych príslušníkov tretích krajín a utečencov na Slovensku

Z pohľadu postupov pre zabezpečenie podpory a ochrany zdravia jedincov v súvislosti s migráciou má aktuálna situácia významný dopad na zdravie štátnych príslušníkov tretích krajín na Slovensku na úrovni chýbajúcich resp. nedostatočne zadefinovaných a nejednotlivých postupov pre výkon prevencie, krízovej a včasnej intervencie a dostupnosti ku zdravotnej starostlivosti na všetkých jej úrovniach. Na regionálnej úrovni v súčasnosti nie sú vytvorené jednotné postupy a manuály pre postup pri jednotlivých situáciách tak aby boli nákladovo-efektívne, dostupné (ľahko aktivovateľné a zabezpečujúce rovnosť v dostupnosti), a zabezpečovali komplexný manažment prevencie poškodenia a zhoršovania zdravia migrantov zvlášť jedincov zasiahnutých mimoriadnou situáciou s potrebou nútenej migrácie.

Situácia po ukončení realizácie projektu

Očakávaný stav:

Postupy pre výkon prevencie (predchádzanie vzniku, zhoršovania a prenosu ochorení) a (krízovej a včasnej) intervencie v súvislosti s rôznymi druhmi migrácie budú zapracované do odporúčaných, alebo tzv. štandardných postupov pre výkon prevencie na príslušných úrovniach podpory verejného zdravia a poskytovania zdravotnej starostlivosti a v ďalších oblastiach podľa zúčastnených aktérov a rezortov. Posilní sa tak výkon a účinnosť prevencie, zabezpečí sa dostupnosť k rovnako kvalitnej medicínskej a nemedicínskej prevencii na celom území Slovenska v súvislosti s migráciou. Implementácia postupov a odporúčaní bude zohľadňovať aj obeť obchodovania s ľuďmi, mučenia a osoby s post-traumatickým syndrómom. Zavedenie interdisciplinárnych postupov pre výkon prevencie zlepši a zrýchli aj diagnostiku ochorení a stavov v skorých štádiách s možným následným negatívnym dopadom na zdravie zasiahnutých ľudí, čím ich bude možné účinnejšie chrániť pred rizikovými faktormi vplyvujúcimi na ich zdravie, rýchlejšie a účinnejšie diagnostikovať a efektívnejšie liečiť. Vytvorenie prepojených nástrojov a registra pre integrovanú komplexnú starostlivosť podpory a ochrany zdravia zabezpečí včasné informácie, možnosť vytvorenia opatrení na predchádzanie zhoršovania zdravia a projekt podporí komplexný manažment v interdisciplinárnom kontexte (napr. u viacerých poskytovateľov zdravotnej starostlivosti a výkonu prevencie). Za účelom zabezpečenia správnej implementácie odporúčaných a štandardných postupov pre integrovaný komplexný manažment štátnych príslušníkov tretích krajín na Slovensku do praxi na regionálnej a národnej úrovni budú projektové aktivity doplnené o vzdelávanie zdravotníckych a nezdravotníckych pracovníkov zabezpečujúcich integrovanú sieť poskytovateľov zdravotnej starostlivosti v jednotlivých regiónoch minimálne na úrovni VÚC (MRéPSIS). Databáza a webový portál by mali pre zabezpečenie udržateľnosti po ukončení projektu byť včlenené do e-Health-u (e-Zdravie) v gescii MZ SR, prípadne aj do štruktúr MV SR. Integrovaná starostlivosť bude koordinovaná spoločnou komisiou MV SR a MZ SR, ktorej štatút bude vypracovaný v závere projektu.

Prepojenie projektu na strategické dokumenty

Racionálnosť tohto projektu podporujú aj nasledujúce strategické dokumenty Európskej komisie:

COM(2016) 377 (zo 6.7.2016): Communication from the commission to the european parliament, the council, the european economic and social committee and the committee of the regions - Action Plan on the integration of third country nationals

European Parliament Resolution of 12 April 2016 on the situation in the Mediterranean and the need for a holistic EU approach to migration (2015/2095(INI))

European Commission recommends to upgrade the current Network of the National Contact Points on Integration Access on <https://ec.europa.eu/migrant-integration/index.cfm?action=furl.go&go=/the-eu-and-integration/euactions-to-make-integration-work>.

VÝSLEDKY PROJEKTU (pridajte, alebo odoberte riadky podľa potreby)		
Výsledok / ukazovateľ projektu	Merná jednotka	Hodnota
Počet odporúčaných a štandardných postupov pre výkon prevencie u štátnych príslušníkov tretích krajín	postup	13
Počet odporúčaných a štandardných postupov pre včasnú intervenciu v súvislosti s diagnostikou a liečbou ochorení u štátnych príslušníkov tretích krajín	postup	20
Počet vyškolených členov regionálnych odborných tímov	osoba	200
Vytvorenie portálu e-health migration SK s registrom a databázou	portál	1
Počet vydaných publikácií	publikácia	2
Počet miestnych, regionálnych a národných politických rámcov/opatrení/nástrojov, ktoré sú k dispozícii na integráciu štátnych príslušníkov tretej krajiny a do ktorých je zapojená občianska spoločnosť, spoločenstvá migrantov, ako aj všetky relevantné zainteresované strany	nástroj	33